

Tofsmyggan *Chaoborus pallidus* – ny art för Sverige

[*Chaoborus pallidus* (Chaoboridae) – a new species for Sweden.]

MARTIN LIUNGMAN

En larv av tofsmyggan *Chaoborus pallidus* (Fabricius, 1794), tidigare känd endast från Finland, påträffades 7.5 2003 vid provtagning i sjöstrandzonen vid Salaåns utflöde i Kärrafjärden, Hammars församling, Askersunds kommun. Provtagningen ingår i det kontrollprogram som upprättats för Norra Vätterns vattenvårdsförbund, och lokalen har provtagits årligen sedan 2000 utan att arten påträffats. Lokalen kommer sannolikt att provtas kontinuerligt även i framtiden, och det finns därmed en möjlighet att få svar på om arten finns etablerad i området.

Tofsmyggor är ickebitande myggor vilka tillbringar sina larvstadier i sjöar som frisimmade rovdjur på djurplankton (Fig. 1). Som larver är de ca två centimeter långa och rör sig dygnsrytmiskt upp och ned i vattenmassan. Larverna är som levande helt genomskinliga men vitnar när de dör. Sju arter har hittills påträffats i Sverige varav fyra arter tillhör släktet *Chaoborus*. Den aktuella arten särskiljs från de övriga i släktet med hjälp av detaljer hos antenner och mundelar (Fig. 2).

Provtagningskoordinater enligt RT90 2.5 gon v var 6522850/1454050. Provtagare var Per-Anders Nilsson, Medins Sjö- och Åbiologi AB, och provtagningen utfördes enligt den standardiserade sparkmetoden SS-EN 27 828. Metoden innebär i korthet att proverna togs med en fyrkantig håv (25 x 25 cm, mask-storlek 0,5 x 0,5 mm) som hölls mot botten under det att ett område på 0,25 m² framför håven rörde upp med foten. Determinator var Anders Boström, Medins Sjö- och Åbiologi AB, och artbestämningen gjordes med hjälp av ljus- och stereomikroskop. Larven finns nu i Entomologiska sektionens samlingar på Naturhistoriska riksmuseet.

Referenser

Nilsson, A. (ed) 1997. Aquatic insects of North Europe. A taxonomic handbook. Volume 2, Odonata - Diptera. – Apollo Books, Stenstrup.

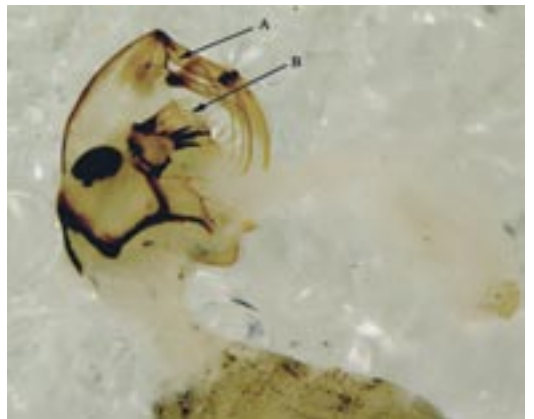

Figur 1. Larv av en tofsmygga *Chaoborus* sp.

Larvae of *Chaoborus* sp..

Gärdenfors, U., Hall, R., Hallingbäck, T., Hansson, H.G. och Hedström, L. 2003 Djur, svampar och växter i Sverige 2003. Förteckning över antal arter per familj. – ArtDatabanken rapporterar 5. SLU, Uppsala.

Martin Liungman, Medins Sjö- och Åbiologi AB, Mölnlycke.

Figur 2. Antenner och mundelar av *Chaoborus pallidus* larv sett från sidan. Arten skiljs ut genom att antennen saknar inskärning (A) samt att labralbladet är smalt (B).

Antennae and mouthparts of a *Chaoborus pallidus* larvae